

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Apostolatul laicilor

În sfânta Biserică Episcopii și Preoții au însărcinarea specială să învețe poporul credincios și să-l conducă la mântuire. Cuvântul lor trebuie să-l asculte toți, după porunca Mântuitorului nostru Isus Christos: „*Cine vă ascultă pe voi pe mine mă ascultă... Și cine nu ascultă de biserică, să-ți fie fie ca un păgân și vameș*”. Ei au fost trimiși să lățească împărăția lui Dumnezeu pe acest pământ și să câștige sufletele, pentru a face din ele cetățeni fericiți ai patriei cerești.

Dar dacă Episcopii și Preoții au datoria de a fi apostoli, adecă trimișii lui Dumnezeu pentru mântuirea oamenilor, nu urmează, că laicii sau mireni nu pot și nu trebuie să fie și ei apostolii binelui obștesc. Toți laicii pot fi și trebuie să fie apostoli, adecă să lucreze după puterile lor la mântuirea altora.

— A fi apostol însemnează a lucra pentru ca de aproapele nostru să cunoască pe Dumnezeu, să-l iubească, să-i slujească și astfel să dobândească împărăția cerului. Oricine poate face aceasta atât prin rugăciune, cât și prin pilda bună.

a) *Prin rugăciune.* Cuvântul lui Dumnezeu este ca o sămânță, ce cade în inima omului. Precum sămânța, ca să răsară și să rodească, trebuie să cadă pe un pământ bun, și are nevoie de umezeală, lumină și căldură, astfel și cuvântul lui Dumnezeu trebuie privit cu o inimă curată și bună, trebuie meditat și îmbrățișat cu căldură, ca să poată îndupleca pe om la fapte bune. Toate acestea nu se pot face însă fără harul lui Dumnezeu, după cum spune Apostolul: „*Nici acela, care sădește, nu-i nimic, nici acela care stropște, ci Dumnezeu, care dă creșterea*”. Noi însă putem să dobândim dela Dumnezeu acest har prin rugăciunile noastre. Putem cere, ca Dumnezeu să

pregătească și să dispună inimile oamenilor la primirea cuvântului său, și să facă să rodească într'însele. Și cine nu se poate ruga pentru acest scop? Atât bărbații cât și femeile, atât tinerii cât și bătrânii, atât cei bogați cât și cei săraci, atât ce învățați cât și cei neînvățați pot fi apostoli prin rugăciune. Prin rugăciunile lor pot ajuta pe apostolii adevărați — predicatorii cuvântului lui Dumnezeu — și pot avea parte la răspândirea sfintei Biserici.

b) *Prin pilda bună.* Mai ușor încă poate fi oricine apostol prin pilda bună. Pentru aceasta nu se cere nimic extraordinar, ajunge să fim creștini de treabă. Dacă nu suduim și nu înjurăm, dacă suntem răbdători și nu ne supărăm, dacă ne ducem regulat la sf. Liturghie în zilele de Duminecă și de sărbătoare, dacă nu lucrăm în astfel de zile, dacă ținem posturile rânduite de sf. Biserică, dacă respectăm pe mai marii noștri bisericesti și lumesti și ascultăm de dânșii, dacă nu ne atingem de cinstea sau averea altuia, dacă suntem cu lăsare în voia lui Dumnezeu în cazuri de boală sau vre-o altă nenorocire, etc. — nu este aceasta un îndemn pentru cei ce ne văd, ca și ei să facă la fel? Adeseori pilda bună are asupra semenilor noștri o putere mai mare, decât îndemmurile cele mai stăruitoare, căci vorbele trec și se uită, pe când purtarea noastră exemplară se vede neconținut și-i aduce aminte de aproapele nostru, cum trebuie să se poarte și el.

Alte mijloace, prin cari mireni pot exercita un apostolat folositor, sunt: cuvântul vorbit și cuvântul scris.

c) *Cuvântul vorbit.* Cine n'are oare prilejul să spună de aproapele său un cuvânt mântuitor, îndemnându-l la bine, dăjenindu-l când greșește, sfătuindu-l în împrejurări grele, amintindu-i la timpul potrivit datoriile crești-

nești, îmbărbătându-l în năcazuri și prigoniri? ajunge numai să observăm în jurul nostru și să ne folosim de ocaziunile numeroase, ce se prezintă, ca să luminăm pe cei neștiutori, să ntărim pe cei slabi, să ndreptăm pe cei ce greșesc, să respingem atacurile necredincioșilor la adresa credinței.

d) *Cuvântul scris*, poate face mult bine, nu numai printre accia, pentru cari se scrie, ci și printre aceia, la cari nu ne-am fi gândit nici odată. Colaborarea în spirit creștinesc la jurnale, reviste și scrieri de tot felul e un apostolat foarte folositor și trebuincios în zilele noastre.

Laicii trebuie să fie apostoli. Deși unora li se va părea curioasă această afirmațiune, totuși ea e pe deplin adevărată.

Cine e într'adevăr pătruns de credință și de iubire față de Dumnezeu, poate oare să rămână indiferent, când vede, că atâți oameni nu cunosc și nu iubesc pe Dumnezeu? sau îl vatămă prin păcate? Nu-l va durea inima, că atâtea suflete nemuritoare, create pentru fericire, vor fi în veți nefericite, pentru că n'a fost nimenea, care să le scape dela peire? Și atunci nu se va simți îndemnat să facă tot ce poate, ca semenii săi să umble pe calea cea dreaptă? Iată de ce și laicii trebuie să lucreze într'un fel sau altul pentru mântuirea aproapelui lor, — altfel ar arăta, că sunt lipsiți de credința vie și iubire adevărată către Dumnezeu.

Prin cuvânt, sfaturi și îndemnuri bune, dojeni și muștrări, chiar și prin pedepse, trebuie să fie apostoli părinți față de copiii lor, superiori față de supușii lor, patronii față de lucrătorii lor, învățătorii față de elevii lor, ba chiar fiecare om trebuie să facă la prilejul dat, ceea-ce spune Isus: „Dacă fratele tău greșete împotriva ta, du-te și-l dojenește în patru ochi, și dacă nu te ascultă, mai ia câțiva martori, și dacă nici așa nu se îndreaptă, denunță-l Bisericii, și dacă nici de Biserică nu ascultă, privește-l de păgân și de vameș.

Cât bine pot face laicii, exercitând acest apostolat. Ei vin în atingere cu oameni de tot felul, pe cari preotul poate nu-i poate vedea niciodată, și pot vâri în inima lor sămânța cea bună, care la vremea sa va da roade îmbelșugate. Laicii pot vorbi cu mai mare libertate la semenii lor, cunoscându-le apucăturile, și astfel îi pot influența mai ușor în bi-

ne. Asupra multora face mai mare impresie, dacă aud îndemnuri bune din gura unui ait laic, decât din gura unui preot, — căci dacă le vorbește preotul, caută să scape de argumentele lui zicând: „Își face datoria“, pe când față de laici n'au nici o scăpare, căci lor nu le poate spune: „asta-i meseria lui“ — și începe să ia în serios adevărurile ce le aud.

De aceea apostolatul laicilor este un ajutor puternic pentru apostolatul preoțesc și este și o întregire a lui acolo, unde cuvântul preotului nu ajunge.

După „LUMINA CREȘTINULUI“.

Desvălirea soldatului român, din Târgu-Mureș

În ziua de 2 Decembrie a. c. a avut loc, în Tg. Mureș, o frumoasă serbare în legătură cu desvelirea monumentului soldatului român.

În această zi s'au împlinit cinci ani de zile de când soldatul român și-a pus mai întâiu piciorul în acest oraș, și a deslegat lanțurile unei grele robii seculare. Admirația, iubirea și entuziasmul nostru de atunci pentru el era nemărginită, iar de atunci și până azi această admirație a crescut. Soldatul român care a intrat la 2 Decembrie 1918 în Tg. Mureș era numai la începutul unei opere, care ne-a adus România mare. Luptele prestate la Ciucea, Tisa, și apoi ocuparea Budapestei au deschis armatei române pagini luminoase în istoria poporului român.

Statuia care s'a ridicat la Tg. Mureș, nu este numai un clainodiu special al orașului Tg. Mureș ci este un simbol al recunoștinții unui popor față de acei eroi-mucenici, cari au socotit suferințele lor trupesti mai prejos de suferințele morale a unui neam și au infruntat toate neajunsurile unei soarte vitrege.

Iată motivul pentru care, noi cei-ce am asistat la această solemnă serbătoare și am gustat deliciul pe care l-a procurat ea oricărui suflet ormănesc, trebuie să fim recunoșcători acelor cetățeni din orașul Tg. Mureș, cari în termen de 9 luni de zile au reușit să adune fondurile necesare acestui monument, și mai vârtos să infruntă unețirile compatrioților lor, cari le-au pus toate piedecile posibile și imposibile pentru a zădărnici ridicarea acestui simbol de recunoștință națională. Acești monștri, deprinși a supri-

ma în noi orice manifestare a sufletului românesc, se pare că și-au recâștigat îndrăsneala și voiesc să ne gătuie, și acasă la noi.

Ar fi bine dacă nu s'ar mai da ascultare tuturor intervențiilor și s'ar menaja mai mult osteneala celor harnici. Noi zicem că orașul Tg. Mureș este un oraș românesc ca orice alt oraș din România întregită și nu putem admite să i-se altereze acest caracter.

Serbarea a început la orele 10 a. m.

Serviciul religios la desvălirea acestui monument a fost oficiat de însuși P. Sf. Sa Episcopul Nicolae Ivan al Clujului, iar guvernul țării a fost reprezentat prin subsecretarul de stat dela Ministerul de Interne d-l Tătărescu.

P. S. S. episcopul Nicolae a rostit următoarea cuvântare:

Domnule Ministru, Domnilor Generali, Onorată Asistență.

„Popoară cu pretenții de cultură și civilizație cinstesc pe binefăcătorii lor, pe oameni mari cari și-au pus o parte bună din suflet pentru înălțarea lor.

Poporul românesc din Valea Mureșului, povățuit de fruntașii și conducătorii săi, s'a crezut dator, ca să considere de cel mai mare binefăcător al său pe soldatul român, prin acela, care a infăptuit idealul nostru, visul nostru secular întregirea neamului între hotarcele etnice și a eliberat Ardealul de sub domnia străinului.

Nu este o demonstrație ce facem noi azi, ci împlinirea unei datorii sfinte, pe care o avem față de viteazul fără pereche, care a fost ostașul român în războiul pentru unitatea națională.

El a lăsat soție și copii, mamă și surori, ca să țină pieptul de oțel în ploaia gloanțelor dușmanului pentru recâștigarea pământului și gleei strămoșesti ocupată de străini, cărora le-a fost slugă și iobag;

El a înfrânt trufia germanului cotropitor și îngâmfat și la picioarele lui a căzut vulturul blăstămat cu două capete;

El a deschis granițele cari ne despărțiau de mii de ani, ca să nu putem fi una, frate cu frate;

El a răzbunat pe mucenicii neamului, frânți în roata dela Alba Iulia și pe regele munților Avram Iancu, care și-a pierdut mințile, văzând cum s'a răsplătit poporul român pentru credința cătră Tronul Habsburgilor;

El a trecut Tisa într-un elan de însuflețire și nu s'a oprit până la Budapesta, ca să așeze

tricolorul român pe zidurile unei cetăți, de unde pornia drumul pentru desnaționalizare și nini-cirea noastră națională și culturală;

În fața lui plecăm genunchele și capul, și nu vom uita nici odată că brațul lui tare și vânos, sufletul lui mare și creștin, inima lui curată ca aurul ne-au hărăzit zilele frumoase pe care le trăim.

Aceste sunt momentele praznicului zilei de azi, la care ne-am adunat dela Vlădică până la opincă, cei ce simțim româneste, cei ce credem în viitorul neamului și cei ce ținem să avem un cuvânt de laudă pentru vitejia soldatului român, pe care îl reprezintă chipul tornat în bronz.

Lui îi credințăm să fie sentinela neadormită, ca să nu se miște nici un petec de locșor câștigat cu sângele și cu vicața celor 800.000 tovarăși de luptă.

Acest loc de onoare Ți-se cuvine ție până ce va trăi pe acest pământ soldat cu lacrimi și cu sânge românesc.

Fii ca și în trecut credincios Marelui vostru: Căpitan și Domn Ferdinand I. și Intregei Sale Case Domnitoare, atât de scumpă poporului nostru.

Binecuvântarea bisericei drept măritoare, a venit să Ți-se închine Ție și a ridicat rugăciuni la Tronul ceresc, ca acest monument să stea neclintit în vecii vecilor, ca simbol al vredniciei soldatului român inspirând încredere nouă și respect celor ce nu se pot împăca cu gândul că acest colț de pământ nu este și nu poate fi decât pământ românesc.

Am uitat toate săgețile veninoase din trecut, garantăm liniște, cultură și siguranță celor de alte limbi și lege, dar vrem să se știe că suntem contrari ai privilegiilor și ținem la egalitate pentru toți. Atunci putem fi frați adevărați și cetățeni ai celei mai binecuvântate țări, de pe fața pământului“.

Au mai vorbit domnii: Tătărescu, generalul Gherescu cel dintâiu comandant român intrat în Târgul Mureș, iar Domnul general Șerbescu a vorbit în numele comitetului de inițiativă a predat statua în grija primăriei. În numele primăriei a vorbit harnicul primar Dr. E. Dandea, în numele studențimii studentul Rusu, iar în numele țărănimii a vorbit un țaran a cărui nume ne-a scăpat. Toți oratorii au fost viu aplaudați de mulțime, pentru că vorbeau din sufletul tuturor celor prezenți.

După terminarea vorbirilor a urmat defila-

rea școalelor și-a trupelor și în urmă s'a servit un banchet în sala de oglinzi a palatului cultural.

Prea Sfinția Sa Domnul Episcop a luat și de astădată un contact mai intim cu credincioșii săi. Sosind în preziua sărbătoarii, Sâmbătă, la Tg. Mureș, a asistat la slujba vecerniei în cadrele căreia a ținut o vorbire foarte frumoasă în fața unui mare număr de credincioși, cari s'au grăbit să vadă și salute pe arhiereul neobosit. După slujba vecerniei au avut loc la casa protopresbiterală recepțiile, la cari au participat toate autoritățile bisericești, militare și civile din oraș.

După recepții comitetul parohial întrunit în ședință în prezența P. Sf. Sale, a deschis discuțiunea zidirii bisericii parohiale din Tg. Mureș.

S'a hotărât să se iei toate dispozițiile pentru augmentarea fondului de zidire și s'a ales o comisiune de construcție mai restrânsă din sânul comitetului pentru îndeplinirea lucrărilor. Planurile pentru această biserică se supun acumă opiniunii experților tehnici, și sperăm că în scurtă vreme se va așeza piatra fundamentală.

P. Sf. Sa a mai vizitat, cu ocaziunea petrecerii sale în Tg. Mureș, liceul militar, școala normală de băieți, școala comercială superioară de comerț, liceul de fete și alte instituțiuni. Preste tot se constată un mare spor în munca de consolidare a culturii noastre naționale. P. Sf. Sa a dat îndrumări naționale, morale și practice tinerilor odrasle, iar fiii săi sufletești i-au răspuns cu frumoase ovațiuni.

Serbarea a reușit pe deplin. Dovadă că cei competenți și-au făcut datoria. Ea n'a fost o simplă serbătoare trecătoare, cu tresăltări de o clipă, ci a lăsat urme neperitoare. Toți cei-cu vor trece, ca mâine și pururea, pe dinaintea imaginii acestui soldat vor împrumuta o clipă din dușoșia și entuziasmul care a domnit orașului Tg. Mureș în 2 Decembrie. Această imagine va servi celor tari în credință mângâierea izbânzii definitive iar celor șovăelnici le va da tăria necesară vremilor grele prin cari trecem.

Prin eternizarea memoriei soldatului român s'a inaugurat o operă de construcție sufletească în acest oraș și noi am dori ca aceste momente egal de scumpe și de prețuite de toți fiii acestui neam să aibă darul de a aduce înfrățirea deplină între frații de acelaș sânge.

În special Românii din Tg. Mureș au nevoie de o biserică corespunzătoare situațiunii în care

ne aflăm. Dorim ca al doilea monument românesc care se va ridica în inima acestui oraș să fie această biserică, ca o răsplată vredincă a ajutorului mare dumnezeiesc, care ne-a ajutat să ajungem zilele de azi și ca o dreaptă răsplată a străduințelor grele ale atâtor umili mucenici ai neamului și bisericii, cari și-au consumat spiritul în modesta bisericuță de lemn.

Să ne întindem mâinele, să ne deschidem sufletul, și să eșim din umbra umilințelor, la lumină!

SAVA

Furtul

Gazetele aduc vestea, că zilele trecute un om voinde să fure lemne de foc dintr'un vagon, în o stație din județul Buzău, când fugea cu lemnele, a fost apucat de o masină ce manevra, care i-a tăiat piciorul, rămânând nenorocit fără un picior.

Au luat un lucru pe nedrept — l-a furat care era al altuia și pedeapsa faptului hoțesc nu l-a zăbovit mult.

Câți creștini nu practică acest obicei, însușindu-și lucruri prin diferite forme, fie că fură, fie că mînce ca să și le aibă și apoi se bucură. Dumnezeu însă nu doarme și cu drept cuvânt românul spune: hoț pricopsit cine a văzut?"

Zici tu, creștine, că azi nu se mai fac minuni. Dar aceasta ce este, dacă nu e minune? Însă nu o vezi, căci sufletul tău e întunecat, e orbit numai de lucruri pământești și vremelnice. Nu gândești în această viață decât să aduni mereu pentru trupul tău prin ori ce mijloace chiar necinstite și lași sufletul fără lumină.

Iată cum Dumnezeu pedepsește pe omul hoț și viclean, care s'a bucurat la munca altuia. El a uitat porunca care spune: „Să nu furi”.

Sf. Apostol Pavel scrie Corintenilor: „Să nu vă amestecați cu desfrânații lumii aceștia sau cu cei porniți spre tot felul de înavuțire și cu răpitori sau idolatri, fiindcă atunci trebuie să eșiți din lume: (I Corinteni V. 10) În alt loc spune: nici furii, nici porniții spre orice fel de înavuțire, nici bețivii nici înfruntătorii, nici răpitori, nu vor mosteni împărăția lui Dumnezeu” (I Corint. VI, 10). Și vorbele apostolului sunt sfinte. Nișmenii nu trebuie să se îndoiască de adevărul lor.

Pr. MIH. RADULESCU

Ștefănești - Ialomița

Conferența tractului Huedin

Preoțimea tractului Huedin și-a ținut conferența pastorală de toamnă în ziua de 8/21 Noc. în comuna Călata-Mare cu un program bogat bine aranjat.

La orele 8 dimineața, preoții din tract au servit în sobor Sf. Liturghie. La priceasnă, părintele Alex. Boeriu din Mănăsturul Ung. rostește predica și ascultă cu atențiune de mulțimea poporului prezent.

După săvârșirea Sf. Liturghii s'a servit parastas pentru fericitul Mitropolit Andreiu, pentru fericții Episcopi ai Eparchiei Vadului, Feleacului și Clujului, pentru decedații protopresbiteri tractuali, pentru Ștefan Cel Mare ctitorul Eparchiei noastre, pentru marii mecenai ai neamului nostru E. Gojdu și Dimitrie Andronic și pentru decedatul Sabin stud. la academia de drept, fiul preotului local. În fine s'a servit taina Sf. Maslu pentru bolnavi.

La orele 3 p. m. preoțimea și poporul s'a adunat în școala confesională. Aici părintele protopresbiter ține o cuvântare, în care arată scopul pentru care preoțimea s'a adunat descriind și combătând boalele sufletești (ca beția, furtul și înjurăturile) de cari e cuprins poporul nostru de pretutindenea — dând sfaturi și povețe pentru lecuirea lor.

Disertația părintelui D. Păltinean, arată în cuvinte alese și bine simțite „Insemnătatea Sf. Scripturi” la toate popoarele, și în special la poporul nostru, îndemnând pe fiecare să o citească cu atențiune și să o aibă ca un decor în casa și în sufletul lui.

A 2-a disertație o a ținut părint. V. Giurgiuca: „Despre credința religioasă la poporul nostru”.

Cu dovezi din Sf. Scriptură, din tradiție și din obiceiurile poporului nostru, a scos la iveală credința lui religioasă, care l'a susținut și scăpat de peire în cursul veacurilor de tristă pomenire.

Terminate acestea preoțimea s'a retras la casa parohială unde s'au discutat chestii interne bisericești.

Părintele Vasile Ferghete a citit disertația: „Despre curentele ostile bisericești în zilele noastre și combaterea lor”. — A arătat originea diferitelor secte religioase, stăruiind pentru combaterea lor cu toată rigoarea.

Stăruie ca preoțimea noastră să-și îndeplinească cu constiențiozitate datorițele, să fie

model poporului în toate privințele și sub toate raporturile vieții de toate zilele.

Prezidenții cercurilor religioase și-au prezentat rapoartele despre activitatea acestor cercuri în decursul anului. Din acestea rapoarte reese că fiecare cerc religios și-a ținut în decursul anului câte 2 misiuni populare în diferite comune.

Pretutindenea sau rostit și sau ținut prelegeri populare, conștăntându-să patimi și dând îndemnuri la o viață creștinească și fapte bune. Cu toată truda și osteneala pentru luminarea și înaintarea poporului nostru, totuși mereu se aud glasuri de nemulțămire.

Cauza zace în curentul materialismului de azi, apoi în împrejurarea că mulți politicieni de-ai noștri le-au făcut prea multe făgăduințe, dintre cari foarte puține s'au împlinit. Aceștia au plecat deodată cu făgăduințele și cu mandatul de deputat, iar noi am rămas ca să încassăm neconținutele reproșuri.

După terminarea rapoartelor părintele protopresbiter face o dare de samă asupra unor cărți de cuprins religios-moral apărute în timpul din urmă și îndeamnă preoțimea să și le procure.

Pentru combaterea sectelor să alege 2 misionari tractuali în persoana preoților Teodor Toader din Călata-mare și Petru Șireag din Vălcăul ung.

Pentru uniformitatea serviciului divin la toate funcțiunile bisericești în biserică și afară de biserică, preotul D. Păltinean propune, ca toți preoții din tract să adune și descrie toate datinele și obiceiurile cari nu sunt prevăzute în tipicul bisericești noastre, ca astfel să se poată studia și chestiunea aceasta.

Păr. Gavril Todoruț cere ca autoritățile noastre să întrevină la locurile competente pentru ca și preoții cu calificăție extraordinară să fie egal salariați cu ceilalți preoți.

Cu îndrumări bune și folositoare conferența s'a încheiat la orele 12 noaptea.

CORRESPONDENT.

STEFAN FEHÉR

CLUJ — Str. Memorandului Nr. 21.

Pregătește

pălării pentru preoți după măsură și model

Repară pălării vechi după mustră originală,
precum și altfel de pălării
cu prețuri ieftine.

ȘTIRI

Ziua de 1 Dec. in Cluj. Comemorarea zilei istorice care a înfăptuit unirea Ardealului cu patria mamă a fost prăznuită și în Cluj cu un fast deosebit. Dimineața la ora 10 s'a săvârșit serviciul divin în amândouă bisericile românești. La ora 11 a ținut fiecare școală serbare cu elevii. Iar d. a. la 3 s'a dat un splendid festival la Teatrul Național. a vorbit presedintele desp. Cluj al Astei d-l Marin Ștefănescu, a ținut o conferință despre originalitatea poporului român în literatură d-l prof. Mihail Dragomirescu dela universitatea din București, iar corul Carmen din București sub conducerea maestrului Chiriac a executat mai multe piese muzicale de toată frumusețea. Au eselat ca soliști d-na Băicoianu și d-l Foleșcu dela opera din București.

Răspunsul la mesaj. Luni, 19 Noembrie, la ora 12 din zi, M. S. Regele, însoțit de A. S. R. Principele Carol, a primit în sala Tronului cu solemnitatea obișnuită biuroul și comisiunea Senatului însărcinată a prezinta M. S. Regelui Adresa de răspuns la Mesajul Tronului.

A. S. R. Principele Carol, Moștenitorul Tronului, a luat loc între d-nii senatori, d-nii miniștri aflându-se la dreapta Tronului, iar Curtea Regală și Princiară la stânga.

D. M. Pherkyde, presedintele Senatului a citit adresa Senatului, în care exprimă sentimentele de respect, iubire și devotament ale membrilor senatului față de M. Sa și dinastie.

Senatul asigură pe Maiestatea Sa că va da tot concursul său Guvernului ca prin străduințe comune, să facă posibil ca România să devină un adevărat focar de civilizație și de cultură în Orientul European.

Maiestatea Sa mulțamește pentru aceste asigurări dorind Senatului spor bun la muncă.

La ora 1 audiența s'a terminat.

Intăriri. In ședința din 25 Nov. Consistoriul nostru a aprobat alegerea de paroh a candidaților Solomon Becsa pentru Bandul de Câmpie și Ion Leuca pentru Cornățel.

Alegere de protopop. Joi în 7/20 Decembrie se va săvârși alegerea de protopop în tractul Sighișoara.

Decorati. Maiestatea Sa Regele a numit membri ai ordinului Coroana României în gradul de „Mare Cruce“ pe foștii miniștri Vasile P. Sassu, Dr. Aurel Cosma, Jean Th. Florescu și Constantin Banu.

Nouii profesori universitari in Cluj. „Monitorul Oficial“ publică numirea de profesori titulari la facultatea de științe din Cluj a d-lor T. Angheluță, doctor în matematici dela universitatea din București și G. Iuga doctor în matematici dela Strassburg.

Noul primnotar al Clujului. Prin decretul regal cu No. 5446 d-l dr. Nicolae Cărpinișan a fost numit în funcțiunea de prim-notar la primăria orașului Cluj.

O delegație a bisericii ortodoxe ruse, cum se vestește din Basarabia, — va vizita România Mitropolitul rus din Iaroslav, Beniamin, și arhiepiscopul din Costroma, Serafim întovărășiți de o suită compusă din trei personalități bisericesti, vor expune situația creată bisericii ortodoxe ruse. Această delegație va vizita orașele Atena, București și Belgrad în acest scop. Se afirmă că delegația va propune transferarea patriarhatului ecumenic din Constantinopol la Moscova.

Deputați congresuali din cler pe teritoriul arhidiecezei pe un nou period de trei ani au fost aleși următorii domni: 1. In cercul Sibiu Săliste: *Dr. I. Stroia*, asesor consistorial. 2. In cercul Deva Hațeg: *Dr. G. Proca*, asesor cons. 3. In cercul Ilia-Geoagiu: *C. Moldovan*, protopresbiter. 4. In cercul Târnava-Sighișoara: *Dr. A. Crăciunescu*, prof. sem. 5. In cercul Brașov-Treiscaune: *I. Hamsea*, protopresbiter. 6. In cercul Bran-Făgăraș: *N. Borzea*, protopresbiter.

Deputați mireni în eparhia Clujului au fost aleși: In cercul Dej d-l ministru de culte *Alexandru Lapedatu*, în cercul Cluj d-l Dr. *Silviu Dragomir* profesor universitar în Cluj, în cercul Câmpeni d-l Dr. *Zosim Chirtop* adv. în Câmpeni, în cercul Bistrița d-l Dr. *Vasile Pahone* adv. în Bistrița, în cercul Alba Iulia domnul *Dr. Ion Pop* dir. de bancă Cluj, în cercul Turda d-l Dr. *Valer Moldovan* adv. în Turda.

Parastas pentru Vasile Lucaci. Sâmbătă în ziua de 1 Dec. s'a servit în biserica gr.-cat. din Cluj un parastas pentru odihna sufletului lui Vasile Lucaci. Au fost de față elevii școalelor primare din Cluj precum și cinci doamne și trei domni din societatea Clujului. Mentalitatea vremii de astăzi se resimte pe toate terenele.

* * *

Jubileu. Biserica catolică pregătește, cu prilejul împlinirii a 300 ani dela moartea Sf. Iosofat multe și frumoase serbări. Moaștele lui se află în biserica greco-catolică „Sfânta Barbara” din Viena. Ele vor fi obiectul de venerațiune din partea poporului vienez.

* * *

Hirotonire. Vineri în săptămâna trecută P. S. S. episcopul nostru a hirotonit întru preot pe candidatul Teodor Drăgoi pentru parohia Valea verde.

* * *

Catedră vacantă. La școala normală de fete din Cluj este vacantă catedra de gospodărie. Termin de concurs 20 Decembrie.

* * *

† **Generalul Herbay** a murit subit Vinerea trecută în București.

* * *

Profesor universitar. La universitatea din Cernăuți, a fost numit profesor pentru catedra de teologie dogmatică specială, d-l Dr. Vasile Loichița, fost profesor la institutul teologic al diecezei Caransebesului. Distincție bine meritată.

* * *

Ortodoxia. Un abonat al unei reviste catolice românești din Iași întreabă pe redactorul ce vreau să însemne în catehismul Eparhiei catolice de Iași, ediția a 2-a la pag. 37 următoarele cuvinte: „Având numai Biserica romano-catolică în realitate cele patru semne, distinctive ale adevăratei Biserici, urmează că numai ea este adevărata Biserică a lui Iesus Christos și deaceia numai ea singură poartă cu drept cuvânt numele de *ortodoxă*, adică *drept credincioasă*”.

Revista răspunde și dă lămurirea următoare: „Cuvântul ortodox este un cuvânt grecesc, care în românește se traduce *drept credincios*. Deci numele de drept credincioasă s'ar potrivi numai Bisericii catolice, deoarece numai ea are dreapta credință și prin urmare alte biserici ne-catolice poartă pe nedrept acest nume. Aceasta este înțelesul cuvintelor”. — Fără comentariu.

„Director” arestat. Unul dintre „directorii” de reviste pornografice, fost lucrător tipograf, cu numele Avramescu, a fost condus la temniță, pe temeiul unui mandat de arestare, confirmat de tribunalul Ilfov. „Directorul” scotea două reviste: „Tiribomba” și „Vistavoiful”, amandouă vinovate pentru atentat la bunele moravuri.

* * *

Străinii. Guvernul a hotărât măsuri pentru ca să împiedice intrarea în țară a jidanilor ce de frica furiei populare fug din Bavaria și întreaga Germanie. De altă parte s'au început conscrierile străinilor. Din Cluj vor fi expulsate în zilele proxime 300 de familii jidovesti, venite aci pe ascuns.

Căminul preoților

Se aduce la cunoștință Onoratei preoțimi că cu ziua de 1 Dec. n. a. c. s'a deschis căminul preoților noștri în Cluj, Str. Vasile Stroescu Nr. 14. Cu supravegherea acestui cămin a fost încredințat arhivarul consistorial Vasile Bogdan. Preoții noștri cari vin la Cluj pot beneficia de adăpost în acest local adresându-se susnumitului îngrijitor la Consistor sau în localul căminului.

O carte bună

În editura librăriei „Cartea Românească” a apărut *Istoria Românilor* de Dr. Ion Lupaș, ediția II, manual aprobat de Ministerul Instrucției pentru de a fi întrebuințat și în școale. E una din cele mai bune cărți de istorie, scrisă de cel mai competent istoric al ardelenilor, într-o limbă frumoasă românească pe înțelesul tuturor. O pot ceta cu folos toți Românii noștri datori să cunoască istoria neamului nostru. O recomandăm cu căldură învățătorilor pentru de-a o introduce în școale, preoților și tuturor știutorilor de carte, ca să nu lipsească din casa nimăruia. Preoții în special să o procure pentru bibliotecile parohiale. Cartea cu numeroase ilustrațiuni și hărți costă 50 lei și se poate comanda prin redacția gazetei noastre.

* * *

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2,50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna” II, și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Învățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Viața unei mame credincioase de Dr. I. Lupăș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupăș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege”, predicii împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor” de Dr. Ion Lupăș — — — — — 50.— Lei
13. „Problema educației sexelor” — 8.— Lei
14. „Femeia” de Dr. C. Stanca — — 20.— Lei

Nr. 5000.

2—3

C O N C U R S

Devenind vacante posturile de profesori de religie dela a) liceul „Regina Maria” și b) Școlile medii din Cluj, prin aceasta se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Titularii acestor posturi sistemizate vor beneficia de retribuțiile legale ale profesorilor dela școlile secundare.

Cererile de concurs provăzute cu documentele necesare se vor înainta Consistoriului diecesan din Cluj.

Cluj, la 28 Noembrie 1923.

Consistoriul Diecesan

C O N C U R S

3—3

În scopul conferirii de stipendii și ajutoare pe anul 1924 din fundațiunea „Andronic” se deschide concurs :

Toți petenții la ajutoare și stipendii să producă :

1. Extras din matricula botezaților ;
2. Atestat dela comună, despre averea proprie, ori a părinților ;
3. Atestat familiar despre familia părinților concurentului ori, fiind el căsătorit, despre familia sa, având a se indica în acest atestat, câți prunci minoreni sunt în familie, câți cercetează școala și câți mai sunt la meserii.

Ucenicii vor alătura la concurs certificat școlar, contractul cu maestrul și adeverință dela maestru despre purtarea morală.

Sodalii vor dovedi :

- a) că au terminat anii de învățacel, ceea ce vor dovedi prin atestatul autorității industriale ;
- b) că au purtare bună și fac spor mulțumitor, ceea ce vor dovedi ori cu carte de lucru, ori cu adeverință dela măestru ;
- c) că sunt membri ai vreunei reuniuni de meseriași.

Candidații de măestri vor dovedi :

- a) că au lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere în calitate de calfă ;
- b) locul unde voiesc să se așeze ca măestri, ce fel de mijloace mai are pentru a începe meseria pe socoteala lor ;
- c) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial că cercetează biserica și e creștin bun și moral.

Cererile se vor adresa Consistoriului nostru cel mult până la 31 Decembrie stil nou.

CONSISTORIUL DIECESAN

Banca de asigurare naționalizată

„HELVETIA”

a întocmit o tabelă de asigurări pe viață cu prețuri reduse pe seama preoților

Este cel mai ieftin institut de asigurare și prezintă garanțiile cele mai sigure

Face orice fel de asigurări în condițiile cele mai avantajoase

Preoții cari doresc să uzeze de aceste asigurări se vor adresa pentru informații la red. „Renașterei”.